

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

**Кафедра технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики
в дошкільній освіті**

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Г.КОРОЛЕНКА**

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції

(2-3 березня 2023 року)

м.Харків

УДК 37.091.33:004

Головний редактор:

БОЙЧУК Юрій – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Редакційна колегія:

ВОРОЖБИТ-ГОРБАТЮК В.В – доктор педагогічних наук, професор, старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В.Сташиса Національної Академії правових наук України.

ДОЦЕНКО С.О. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ПОНОМАРЬОВА Н.О. – доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ТАРАРАК Н.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ТАНЬКО Т.П. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ЧАПЛИГІНА А.Б. – доктор біологічних наук, професор, професор, завідувачка кафедри зоології, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ОЛЕФІРЕНКО Н.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри інформатики, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

ШАПОВАЛОВА Олена – начальник редакційно-видавничого відділу ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 3 від 15 березня 2023 року)*

Цифрова трансформація освіти та науки : матеріали I Всеукраїнських науково-практичної конференції, 2-3 берез. 2023 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2023. – 272 с.

У збірнику відображено тези I Всеукраїнської науково-практичної конференції, метою якої було об'єднання українських науковців для обговорення актуальних проблем цифровізації освіти і науки; обмін досвідом та науковими розробками, презентування своїх новаторських ідей, які можуть привернути увагу широкого кола фахівців і стати предметом дискусії.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, учителям, докторантам, аспірантам, викладачам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2023

Скавронський Д., Шліхта Г. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ QR-КОДІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ..... 239

Юріна К., Полікарпова О., Холтобіна О. УПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РОБОТІ ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ 243

Ярцева М., Ярцева Д. ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ВНЗ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ..... 247

Секція 5. Кібербезпека та захист інформації в цифровому просторі

Демидов З. ПРОГНОЗ НАПРЯМКІВ КІБЕРЗЛОЧИНІВ НА 2023 РІК..... 251

Танько А. КІБЕРБЕЗПЕКА В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ 255

Секція 6. Академічна доброчесність у цифровому освітньому просторі

Довгополова Г. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В УМОВАХ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ: ПОДОЛАННЯ РИЗИКІВ 257

Дудік О., Пачевська А., Попов М., Чугу Т. ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У РОБОТІ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА 259

Секція 7. Цифровізація соціальної сфери

Журба І., Ядвіга О. ЦИФРОВІЗАЦІЯ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ 262

Оніпко Д., Павловська В., Галаган А. СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ В УКРАЇНІ 267

мають у своєму розпорядженні просунуті інструменти, і можуть оперативно стримувати зростаючі загрози.

Література:

1. *Что такое Onion-ресурсы?* URL:<https://community.torproject.org/ru/onion-services/> (дата звернення: 09.02.2023)
2. *Malware as a Service (MaaS). What is this and how it can threaten your business?* URL:<https://heimdalsecurity.com/blog/what-is-malware-as-a-service-maas/> (дата звернення: 18.02.2023)

КІБЕРБЕЗПЕКА В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Андрій ТАНЬКО

Кандидат юридичних наук, доцент кафедри теорії та методики викладання суспільно-правових дисциплін Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди

Забезпечення кібербезпеки України є однією з найважливіших функцій держави. Так Стратегія інформаційної безпеки визначає актуальні виклики та загрози національній безпеці України в інформаційній сфері, стратегічні цілі та завдання, спрямовані на протидію таким загрозам, захист прав осіб на інформацію та захист персональних даних. Метою Стратегії є посилення спроможностей щодо забезпечення інформаційної безпеки держави, її інформаційного простору, підтримки інформаційними засобами та заходами соціальної та політичної стабільності, оборони держави, захисту державного суверенітету, територіальної цілісності України, демократичного конституційного ладу, забезпечення прав та свобод кожного громадянина [2].

Наголошується на проведенні заходів щодо стримування та протидії загрозам інформаційній безпеці України та нейтралізації інформаційної агресії, забезпечення інформаційної стійкості суспільства та держави, створення ефективної системи взаємодії між органами державної влади, органами місцевого самоврядування та суспільством, а також розвиток міжнародної

співпраці у сфері інформаційної безпеки на засадах партнерства та взаємодії [2].

Відповідно Стратегії, термін «кібербезпека» ми ототожнюємо з «інформаційною безпекою» та визначаємо як «складову частину національної безпеки України, стан захищеності державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу, інших життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, за якого належним чином забезпечуються конституційні права і свободи людини на збирання, зберігання, використання та поширення інформації, доступ до достовірної та об'єктивної інформації, існує ефективна система захисту і протидії нанесенню шкоди через поширення негативних інформаційних впливів, у тому числі скоординоване поширення недостовірної інформації, деструктивної пропаганди, інших інформаційних операцій, несанкціоноване розповсюдження, використання й порушення цілісності інформації з обмеженим доступом». А термін «інформаційна загроза» як «потенційно або реально негативні явища, тенденції і чинники інформаційного впливу на людину, суспільство і державу, що застосовуються в інформаційній сфері з метою унеможливлення чи ускладнення реалізації національних інтересів та збереження національних цінностей України і можуть прямо чи опосередковано завдати шкоди інтересам держави, її національній безпеці та обороні» [1].

Однією із стратегічних цілей Стратегії є кібербезпека осітнього простору. Визначено такі загрози: 1) загрози впливу неякісної інформації (недостовірної, фальшивої, дезінформації, її спотворення); 2) часткова або повна ануляція інформації в результаті впливу на неї комп'ютерних вірусів або інших шкідливих електронних програм; 3) порушення конфіденційності інформації, тобто несанкціоноване проникнення в персональні бази даних професійних хакерів (що зумовлено зростаючою цінністю наукової інформації); 4) відсутність вільного доступу до корисної інформації (DOSатаки); 5) спеціальний вплив на засоби обробки інформації, який здійснюється шляхом

формування фізичних полів і сигналів та може призвести до порушення її цілісності та несанкціонованого блокування тощо.

Розв'язати ці проблеми можна лише в разі підтримки сучасних освітніх систем необхідними фінансовими, нормативними, науково-методичними засобами та компетентними кадрами, здатними забезпечити захист цих систем від шкідливих технічних, негативних інтелектуальних і руйнівних душевно-моральних впливів.

Література:

1. Про захист персональних даних URL :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text> (дата звернення 03.03.2023)
2. Про стратегію інформаційної безпеки URL :
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0080525-21#Text> (дата звернення 03.03.2023)

СЕКЦІЯ 6. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ЦИФРОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ В УМОВАХ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ: ПОДОЛАННЯ РИЗИКІВ

Ганна ДОВГОПОЛОВА

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін, Сумська філія Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Суми

Онлайн-навчання як вимушений крок відкриває можливості для відносно безпечного освітнього процесу у вищій школі. Проте разом із тим академічна доброчесність переживає підвищені ризики, пов'язані з неможливістю безпосередньої перевірки знань, візуального контакту, бажанням прискорити виконання завдань за допомогою інтернет-джерел без охоплення його сутності та творчого переосмислення, зловживання довірою як з боку викладача, так із боку здобувачів.

Учені та дослідники з усього світу зосередилися на актуальних питаннях академічної доброчесності в онлайн-навчанні, включаючи онлайн-оцінювання,